

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem v právní věci

žalobce: **N. H. N.,**
nar.,
státní příslušnost: Vietnamská socialistická republika,
bytem v ČR;

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační**
politiky
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 00 Praha 7,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 7. 2020, č. j. OAM-7/LE-BA02-HA08-2020,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo rozhodnuto, že se žalobci mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“) neuděluje.
2. Žalobce namítá nezákonnost rozhodnutí, které podle něj nevychází ze spolehlivě zjištěného skutečného stavu věci. Rozhodnutí dle něj nebylo dostatečně odůvodněno, čímž byl porušen § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“), v tom žalobce spatřuje nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů. Výroková

Shodu s prvopisem potvrzuje H. P.

část nedostala požadavků na přesnost a určitost, i z tohoto důvodu je rozhodnutí nezákonné. Podle žalobce nebyly dodrženy požadavky dle § 68 odst. 2 správního řádu a § 27 odst. 1 správního řádu. Účastníci řízení dle něj nebyli náležitě definováni dle § 18 odst. 2 správního řádu. Rozhodnutí není dostatečně určité. V odůvodnění absentuje také uvedení ustanovení, na základě kterých bylo rozhodováno. Nebyl též náležitě označen rozhodující správní orgán.

3. Po věcné stránce žalobce namítá nedostatečné posouzení jednotlivých důvodů pro udělení azylu a neodůvodnění závěrů správního orgánu. Žalovaný nezohlednil jím shromážděné podklady a neváže je na situaci žalobce. Žalovaný také dle žalobce informace žalobcem uvedené zlehčuje, a to přes jejich koherentnost i s ohledem na dlouhý časový úsek mezi provedením pohovorů. Pokud jde o možnost udělení azylu dle § 14 zákona o azylu, žalobce poukazuje na pochybení žalovaného, co se týče požadavků § 68 odst. 3 správního řádu, rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Žalobce při pohovorech poukazoval na svou složitou situaci, kdy se nemá kam vrátit, ve Vietnamu již nemá žádné zázemí, nemá tam konkrétně kde bydlet a nebyl by jistě ani úspěšný při hledání zaměstnání, přičemž i kdyby toto našel, stejně by výdělek nepokryl jeho náklady. Návrat do země by byl těžký. V ČR má žalobce matku, která má povolení k pobytu. Žalobce nedisponuje platným cestovním dokladem.
4. Celá situace je dle žalobce zapříčiněna tím, že se stal obětí trestného činu. V době, kdy měl pobyt na území Slovenské republiky, jej jistá osoba vylákala s tím, že mu zajistí pobyt v ČR. Postupoval dle pokynů a platil za to peníze, byl ohledně toho již několikrát vyslýchán. Žalovaný však tuto skutečnost nijak nezohlednil, pokud jde o možnost udělení humanitárního azylu. Žalobce poukazuje také na Příručku k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíků vydanou Úřadem vysokého komisaře pro uprchlíky OSN v roce 1992. Je dle něj nesporné, že správní orgán disponuje rozsáhlým aparátem určeným ke zjišťování informací relevantních pro azylová řízení, má oproti žalobci silnější postavení. Pokud tedy o tvrzeních žadatele pochybuje, má možnost si informace doplnit.
5. Žalovaný s obsahem žalobních námitek nesouhlasí a navrhuje zamítnutí žaloby. V průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce je legalizace pobytu. Návrat do vlasti odmítá z důvodu obav před věřiteli, a také proto, že doma nemá žádné ekonomické zázemí. Žalobce neměl během svého pobytu ve vlasti žádné konkrétní problémy se státními orgány či bezpečnostními složkami Vietnamu, vyjma soukromých či osobních problémů, vlast opustil jako ekonomický migrant, aniž by mu v tom někdo jakkoliv bránil. Cestoval na Slovensko s pracovním vízem, a po příletu na Slovensku pobýval 8 nebo 9 měsíců. Do ČR přicestoval vlakem v červnu nebo červenci roku 2018. Poté požádal prostředníka o zařízení pobytového povolení v ČR za účelem sloučení s jeho maminkou, která v ČR žije. Cestovní pas nemá, vzal mu jej prostředník. O mezinárodní ochranu formou azylu v ČR se začal zajímat až v momentu, když byl zajištěn. Na udělení humanitárního azylu není právní nárok, žalobce se jeho udělení ani výslovně nedomáhal. Žalovaný zdůrazňuje, že žalobce měl svou pobytovou situaci řešit jinou zákonnou cestou, nikoli legalizací prostřednictvím azylové procedury. Žalovaný při posouzení žádosti vycházel především z výpovědi žalobce, jím doložených informací, a dále z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení. Rozhodnutí je velmi podrobné. Žalovaný se neměl dopustit ani žádných procesních pochybení,

6. Z obsahu spisového materiálu, vyplynuly následující, pro rozhodnutí podstatné skutečnosti:
7. K žádosti žalobce uvedl, že je svobodný, bezdětný, nemá žádné politické přesvědčení a je bez vyznání. Nejprve odjel na Slovensko, poté měl prostředníka, který mu měl zajistit legální pobyt v ČR na základě sloučení s matkou. Když přicestoval, měl povolení k pobytu na Slovensku a cestovní pas. Prostředník ale pas předal cizinecké policii a žalobci bylo sděleno, že má utéct. Ke svému zdravotnímu stavu uvedl, že má nemoc kostí, se kterou se léčil ve Vietnamu. Když chtěl žalobce od prostředníka peníze, vyhrožoval mu zabitím. Žalobce za zprostředkování zaplatil 8000 dolarů. Ve Vietnamu již nikoho nemá, všichni členové rodiny jsou v ČR. Nemá tam ani kde bydlet, veškerý majetek rozprodal a dal prostředníkovi.
8. Při pohovoru žalobce sdělil, že do ČR přicestoval v létě 2018. Na Slovensku pobýval od listopadu 2017 do poloviny roku 2018, měl tam pracovní vízum. Prostřednictvím prostředníka se snažil dostat pobytové oprávnění v ČR. Do Vietnamu se vrátil na asijský rok, někdy v únoru 2018. Cestovní pas si vyřídil bez problémů. Ve vlasti neměl žádné problémy, taktéž bezproblémově vycestoval. Nebyl ani trestně stíhán. Důvodem opuštění vlasti bylo hledání práce, finanční prostředky, které lze vydělat ve Vietnamu jsou nedostačující. Před odjezdem zaznamenal problémy se skupinou osob, od kterých si půjčil peníze za vysoký úrok. Konkrétně mu hrozili zabitím, když peníze nevrátí. Na policii se neobrátil, neboť ta takové případy neřeší. To, že policie bere obdobné věci na lehkou váhu, ví ze zkušeností jiných lidí. Vyhrožovali mu konkrétně v roce 2017, a poté, když se chystal do Evropy. Když se do Vietnamu vrátil, byl pouze v Hanoji, v rodné oblasti nebyl. Při návratu žádné problémy neměl. Do Vietnamu se nemůže vrátit z důvodu absence tamního zázemí. Je také poškozeným v jedné trestní věci. Všechny peníze dal prostředníkovi, ten jej může v případě návratu do Vietnamu poškodit z důvodu, že žalobce vše oznámil české policii. Nic by ale žalobci nebránilo se v takovém případě obrátit na vietnamskou policii.
9. Městský soud v Praze přezkoumal dle § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „s. ř. s.“) napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení v mezích žalobcem uplatněných žalobních bodů a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
10. Soud ve věci nenařizoval jednání, neboť postupoval podle § 51 odst. 1 s. ř. s. Účastníci jeho nařízení nepožadovali a ani soud nepovažoval nařízení jednání za nutné.
11. Soud vyšel v dané věci z následujících právních předpisů:
12. Podle § 12 zákona o azylu „[a]zyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.“
13. Podle § 14 zákona o azylu „[j]estliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.“

14. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu „[d]oplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.“
15. Podle § 14a odst. 2 zákona o azylu „[z]a vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.“
16. Podle § 2 odst. 4 zákona o azylu „[p]ronásledováním se rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování.“
17. Podle § 2 odst. 6 zákona o azylu „[p]ůvodcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem nebo v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště. Původcem pronásledování nebo vážné újmy se rozumí i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmu.“
18. Soud předně uvádí, že žalobní námitky žalobce jsou z velké většiny formulovány pouze obecně, aniž by jakkoli konkretizovaly, v jakých krocích žalovaného spatřuje žalobce pochybení. Ačkoli žalobce vytýká žalovanému, že dostatečně nezohlednil okolnosti daného případu, sám žádné konkrétní skutečnosti neuvedl, a pouze v podstatě poukázal na výčet zákonných ustanovení, která měla být dle něj porušena bez jakéhokoli vztahu k dané věci.
19. K námitkám týkajících se formálních nedostatků napadeného rozhodnutí uvádí soud následující. Žalovaný postupoval v souladu s právními předpisy a judikaturou. Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 – 57, dle kterého: „[N]ení povinností žadatele o azyl, aby pronásledování své osoby prokazoval jinými důkazními prostředky než vlastní věrohodnou výpovědí. Je naopak povinností správního orgánu, aby v pochybnostech shromáždil všechny dostupné důkazy, které věrohodnost výpovědi žadatele o azyl vyvracejí či zpochybňují“ Žalovaný se nedopustil porušení zásady materiální pravdy, naopak se dostatečně zabýval všemi tvrzeními, která žalobce v průběhu správního řízení uvedl. Žalobci umožnil, aby uvedl všechny skutečnosti, které považoval za relevantní či důležité.
20. K námitce ohledně neurčitosti výrokové části napadeného rozhodnutí soud uvádí, že podle § 68 odst. 1 s. ř. „rozhodnutí obsahuje výrokovou část, odůvodnění a poučení účastníků.“ Podle odst. 2 stejného paragrafu se ve výrokové části „uvede řešení otázky, která je předmětem řízení, právní ustanovení, podle nichž bylo rozhodováno, a označení účastníků podle § 27 odst. 1. Účastníci, kteří jsou fyzickými osobami, se označují údaji umožňujícími jejich identifikaci (§

18 odst. 2); účastníci, kteří jsou právníckými osobami, se označují názvem a sídlem. (...)“ Podle odst. 3 stejného paragrafu „v odůvodnění se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.(...)“ Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 14. 7. 2015, č. j. 8 As 141/2012-57, uvedl: „Je třeba zároveň uvést, že konkrétní podobu výrokové části rozhodnutí, tedy např. její grafické či jiné rozlišení na záhlaví (návětí) a výrok (enunciát), zákon výslovně nestanoví. (...) Často správní orgány (ostatně i soudy, srov. též § 54 odst. 2 s. ř. s. a § 157 odst. 1 o. s. ř.) koncipují výrokovou část ze syntaktického hlediska jako jedinou větu, v jejíž uvozovací části sdělí označení správního orgánu, účastníků řízení podle § 27 odst. 1 správního řádu a předmět řízení; tato část končí slovy „rozhodl takto“ (případně „vydal toto rozhodnutí“) a dvojtečkou. Po tomto návěti (záhlaví) následuje samotný výrok či výroky rozhodnutí, včetně výroku o nákladech řízení a vedlejších ustanovení. Lze si ovšem představit, že by správní orgán nerozdělil výrok a návěti a všechny náležitosti výrokové části rozhodnutí požadované § 68 odst. 3 správního řádu by byly obsaženy ve výroku. I takový postup správního orgánu, pokud by nebyl na újmu srozumitelnosti rozhodnutí (viz níže), by byl v souladu se zákonem.“ (bod 16) V posuzovaném případě bylo z napadeného rozhodnutí jednoznačně seznatelné, jaký byl předmět řízení, jakým způsobem o něm bylo rozhodnuto a podle jakých právních ustanovení, neboť výrok napadeného rozhodnutí zněl: „mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákona o azylu“), se neuděluje.“ Rozhodnutí žalovaného je přezkoumatelně srozumitelně odůvodněno. Řízení nebylo vedeno jakkoli jednostranně či tendenčně, a ani jiné pochybení žalovaného soud neshledal.

21. Ani neuvedení údaje o místě trvalého pobytu, resp. místa hlášeného pobytu, nezaložilo neurčitost výrokové části, neboť stěžovatel byl náležitě identifikován jménem, datem narození a státní příslušností. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 10. 9. 2015, č. j. 7 Azs 166/2015-48, uvedl: „stěžovatel nemusel být v rozhodnutí identifikován místem trvalého pobytu, neboť má na území České republiky toliko místo hlášeného pobytu ve smyslu ust. § 77 zákona o azylu. Místo hlášeného pobytu přitom správní řád mezi údaje umožňující identifikaci fyzické osoby výslovně neřadí. Uvedení místa hlášeného pobytu může pochopitelně přispět k individualizaci účastníka řízení, nicméně v opačném případě nelze automaticky shledat správní rozhodnutí nezákonným. Kromě toho je nutno poznamenat, že smyslem citovaných ustanovení je dostatečná identifikace účastníka řízení, tak aby nemohlo dojít k jeho záměně s jinou osobou. Nejedná se tedy o samoúčelná pravidla, jejichž nedodržení by automaticky znamenalo nezákonnost správního rozhodnutí. Neuvedení některého z vyjmenovaných identifikačních údajů může mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí pouze v případě, že reálně hrozí záměna účastníka řízení s jinou osobou.“ V tomto rozsudku Nejvyšší správní soud také uvedl: „Ačkoliv žalovaný ve výrokové části neuvedl kompetenční ustanovení, podle něhož bylo rozhodováno, v řízení nevyvstaly žádné pochybnosti o tom, že žalovaný byl věcně a místně příslušným správním orgánem pro rozhodování o udělení mezinárodní ochrany. Stěžovatel ostatně ve správním ani v soudním řízení nevyjádřil žádnou pochybnost o tom, že by žalovaný nebyl příslušný k vydání žalobou napadeného rozhodnutí.“ Tyto závěry lze plně vztáhnout i na nyní posuzovaný případ. Soud má tedy za to, že uvedení jména, příjmení, data narození a státní příslušnosti bylo plně v daném případě postačující pro identifikaci žalobce a že i žalovaný byl věcně a místně příslušný.
22. Co se týká namítaných nedostatků opatřených podkladů, žalovaný si pro posouzení aktuální politické a bezpečnostní situace ve Vietnamu obstaral podklady, jejichž výčet

uvedl na straně dvě a tři napadeného rozhodnutí. Podklady zcela odpovídají požadavkům § 23c písm. c) zákona o azylu. Nejvyšší správní soud ve vztahu ke shromážděným podkladům v rozsudku ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 – 81 uvedl: „*při používání informací o zemích původu je nutné dodržovat následující pravidla. Informace o zemi původu musí být v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné.*“ Také těmto požadavkům podklady shromážděné žalovaným zcela vyhovují. Podklady jsou z roku 2019, tedy v době rozhodování byly aktuální. Žalobce měl též možnost se k podkladům vyjádřit v průběhu správního řízení, navrhnout jejich doplnění, či vznést proti nim námitky, avšak toto neučinil.

23. Ohledně námitky žalobce týkající se věcného posouzení žádosti žalobce namítal nedostatečné posouzení důvodů pro udělení mezinárodní ochrany, zejména azylu z humanitárních důvodů dle § 14 zákona o azylu. Tento typ azylu mu měl být dle jeho názoru udělen proto, že poukazoval na svou složitou situaci, kdy se nemá kam vrátit, ve Vietnamu již nemá žádné zázemí, nemá tam kde bydlet, obtížně by hledal také zaměstnání a celkově by jeho návrat byl těžký.
24. Pokud jde o udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu, případy, kdy lze humanitární azyl udělit, tzn., kdy jde o případ hodný zvláštního zřetele, stručně popsal Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 – 55: „*Smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrné „nehumánní“ azyl neposkytnout. (...) Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly.*“
25. Soud dále odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 10. 2003, č. j. 3 Azs 23/2003, podle kterého „*Žadatel o azyl musí uvést skutečnosti a důvody, pro které o azyl žádá, již ve správním řízení. Pokud nežádá o udělení humanitárního azylu v řízení před správním orgánem, resp. neuvede důvody hodné zvláštního zřetele, které by mohl vzít správní orgán v úvahu při rozhodování o udělení humanitárního azylu podle ustanovení § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, nemůže k jejich případnému uplatnění až v žalobě či v kasační stížnosti soud přiblížit.*“ Soud konstatuje, že žalobce neuvedl takové důvody hodné zvláštního zřetele, pro které by mu mohl být udělen azyl z humanitárních důvodů, nejen ve správním řízení, ale ani v podané žalobě. Žalobce uvedl pouze to, že se do Vietnamu nemá kam vrátit, ve Vietnamu by jej čekalo obtížné hledání bydlení a práce a též finanční potíže. V ČR je poškozeným v trestním řízení.
26. Žalovaný se zabýval mimo jiné rodinnými, soukromými a ekonomickými poměry žalobce, zohlednil i jeho věk a zdravotní stav, aniž by však shledal existenci důvodů zvláštního zřetele hodných, humanitární azyl mu proto neudělil. Žalobce uváděl jako důvod odchodu z vlasti výlučně ekonomické motivy, kdy měl problémy si ve Vietnamu zajistit práci s adekvátním výdělkem. Ekonomické důvody však nejsou v žádném případě relevantní pro udělení mezinárodní ochrany. Obdobné platí, pokud jde o tvrzení o absenci zázemí. V této souvislosti odkazuje soud na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne

27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003-54, podle nějž „*Obtíže žadatele o azyl stran obživy či možnosti sebere realizace nelze bez přistoupení dalších okolností hodných zvláštního zřetele vnímat jinak, nežli jako důvody ekonomické, nepostačující k udělení humanitárního azylu.*“ Žalobce neprokázal ani to, že by nemohl na území Vietnamu realizovat svůj rodinný život. Sdělil sice, že celá jeho rodina žije v ČR, avšak je dospělou plně právně způsobilou osobou a je schopen se o sebe i samostatně postarat. Se členy rodiny může být v pravidelném kontaktu za pomoci elektronických prostředků, případně může vycestovat do Vietnamu s některým členem rodiny. Taktéž zdravotní stav žalobce je stabilizovaný, ohledně svého onemocnění žádné podrobnější informace nedoložil a ani neuvedl žádné zvláštní potřeby. Soud ztotožňuje se závěry žalovaného a konstatuje, že i s ohledem na výše citovanou judikaturu neuvedl žalobce adekvátní důvody, které by bylo možno považovat za důvody hodné zvláštního zřetele.

27. Žalovaný se zabýval případnými ekonomickými problémy žalobce, avšak neshledal, že by žalobci při návratu měly hrozit v tomto směru zásadní potíže. Žalobce by se samozřejmě mohl potýkat s ekonomickými problémy, avšak toto není bez dalšího, jak bylo uvedeno, důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Důvodem pro udělení mezinárodní ochrany nejsou ani problémy žalobce s věřiteli. K tomu Nejvyšší správní soud již dříve uvedl, že „*obtíže žadatele o azyl, spočívající v nemožnosti splácení dluhu soukromým osobám v zemi původu, nelze bez přistoupení dalších zvláštního zřetele hodných okolností vnímat jinak než jako důvody ekonomické, nepostačující k udělení azylu podle § 14 [zákona o azylu]*“ (viz rozsudek ze dne 15. 12. 2003, č. j. 4 Azs 31/2003 – 64). Žalobce žádné jakékoli zvláštní okolnosti týkající se vymáhání jeho dluhů netvrdil, uvedl pouze, že se ohledně nich neobrátil na policii, přičemž současně vyjádřil nedůvěru v efektivitu policie, pokud jde o řešení podobných záležitostí.
28. Možným pronásledováním soukromými osobami v zemi původu a vlivu této okolnosti na udělení doplňkové ochrany se Nejvyšší správní soud také opakovaně zabýval. Žalovaný však neshledal, že by žalobci měla v této souvislosti ve vlasti hrozit újma. Soud k tomu odkazuje na usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Azs 28/2011 – 54 ze dne 31. 8. 2011, podle kterého: „*[N]ejvyšší správní soud dodává, že se plně ztotožňuje se závěrem krajského soudu, který ze zpráv o zemi původu zjistil, že ve Vietnamu mají tamní občané možnost se účinně obrátit v případě ohrožení či porušení svých práv na policii, soud a rovněž na nestátní instituce a potencionální problémy stěžovatelky s jejími věřiteli v zemi původu proto nelze považovat za relevantní z hlediska udělení některé z forem mezinárodní ochrany.*“ Žalobce neprokázal, že by se na policii či státní orgány ve vlasti ohledně problémů s věřiteli obracet nemohl, pouze zmínil pochybnosti o tom, že by se jeho případem zabývaly. K dotazu správního orgánu, zda by se mohl obrátit na policii v případě tvrzených očekávaných potíží s prostředníkem, uvedl, že by to možné bylo. Pokud by tedy žalobce v budoucnu jakékoli problémy se soukromými osobami zaznamenal, lze uzavřít, že se může ohledně jejich řešení obrátit na policii. Navíc žalobce do Vietnamu krátkodobě vycestoval, kdy jak uvedl, pobýval v Hanoji, a žádné problémy v průběhu návštěvy vlasti neměl. Žalovaný adekvátně vyhodnotil i skutečnost, že žalobce má být poškozeným v trestní věci, přičemž ani tato skutečnost není důvodnou pro udělení mezinárodní ochrany. Relevantní není ani tvrzení o tom, že žalobce aktuálně nemá žádný platný cestovní doklad. Rozhodnutím o neudělení mezinárodní ochrany není rozhodováno o vycestování žalobce.

29. Žalovaný se v odůvodnění rozhodnutí vypořádal i s dalšími možnostmi pro udělení mezinárodní ochrany. Azyly dle § 12 písm. a) zákona o azylu žalobci neudělil, neboť nebylo zjištěno a ani žalobce neuváděl nic o tom, že by ve vlasti byl jakkoli politicky aktivní, či že by měl potíže se státními orgány. Žalovaný neshledal ani důvod pro udělení azylu dle § 12 písm. b) ani dle § 13 zákona o azylu.
30. Aniž by soud měl v úmyslu jakkoli zlehčovat situaci žalobce, dává za pravdu žalovanému, že institut mezinárodní ochrany je třeba zásadně chápat jako výjimečný. Soud v této souvislosti odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004 - 94, kde uvedl: „Azylové řízení je prostředkem poskytnutí ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu tohoto zákona nebo kteří mají odůvodněný strach z takového pronásledování. Jak je patrné, zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území České republiky či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy stěžovatel žádá o legalizaci pobytu v České republice, bude se muset podrobit režimu jiného zákona, a to bez ohledu na "složitost mechanismů", které tento upravuje.“ V souladu s uvedeným rozsudkem soud poukazuje na smysl institutu udělení mezinárodní ochrany jakožto mimořádné formy pomoci lidem z oblastí, kde hrozí porušování jejich práv ve smyslu mezinárodních konvencí. Nelze jím nahradit postupy podle předpisů cizineckého práva, zejména dle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců. Pokud bude chtít žalobce svůj pobyt legalizovat, je nutné postupovat podle příslušných právních předpisů. Zánik pobytové oprávnění cizince nemá ve vztahu k azylu právní relevanci. Pobytové oprávnění cizinec primárně získává na základě podmínek státu pobytu, mezinárodní ochrana je určena pro jiné životní situace. Žalobce je dospělá osoba, proto vazba na matku se zde zdržující či absence zázemí v zemi pobytu (o čemž lze mít důvodné pochybnosti vzhledem k opuštění Vietnamu v roce 2017), nezakládá důvody pro udělení mezinárodní ochrany.
31. Soud uzavírá, že u žalobce nejsou splněny podmínky pro udělení azylu ani doplňkové ochrany ve smyslu ustanovení § 14a odst. 1 a 2 písm. a) – d) a § 14b zákona o azylu, neboť žalovaný neshledal, že by žalobci mohlo ve vlasti hrozit nebezpečí vážné újmy, mučení, nelidského či ponižujícího zacházení. Vycestování žalobce není v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. Pochybení žalovaného ohledně posouzení možnosti udělit žalobci doplňkovou ochranu soud neshledal. Žalovaný věc posoudil v souladu s konstantní judikaturou.
32. Soud z důvodů shora uvedených žalobu zamítl jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
33. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 26. listopadu 2020

Mgr. Kamil Tojner v. r.
soudce